

mini-museum de dollard

Sofia Opfer Tekst en Communicatie
Hemelrijk 23
6811 ER Arnhem
06 41491871
sofia@sofiaopfer.com
www.sofiaopfer.com

Mini-museum de Dollard

In november 2017 vond het Ruimtekoers Festival plaats in een leegstaand kantoor aan de Groningensingel 51 in Arnhem Zuid. Ik dook in de geschiedenis van het pand 'de Dollard' en richtte een mini-museum in.

Elke plek heeft een verhaal

Toen ik een vriendin vertelde over mijn plannen voor het Mini-museum, vroeg ze me waar dit zich zou afspelen. Ik antwoorde: "In een leegstaand kantoor aan de Groningensingel." De vriendin trok een vies gezicht en zei: "Gatver!" Eerlijk gezegd kreeg ik zelf ook niet direct warme gevoelens bij de locatie. De Groningensingel is een efficiënte ontsluitingsweg met aan de ene kant dertien-in-een-dozijn rijtjeshuizen en aan de andere kant veel te grote kantoorkolossen. Nummer 51 is een donkerbruine doos met een streng ritme in de ramen en een systeemplafond aan de binnenkant. Omdat ik er van overtuigd ben dat elke plek een verhaal heeft, stortte ik me toch vol overgave in de geschiedenis het gebouw. Groningensingel 51 bleek vele fans te hebben.

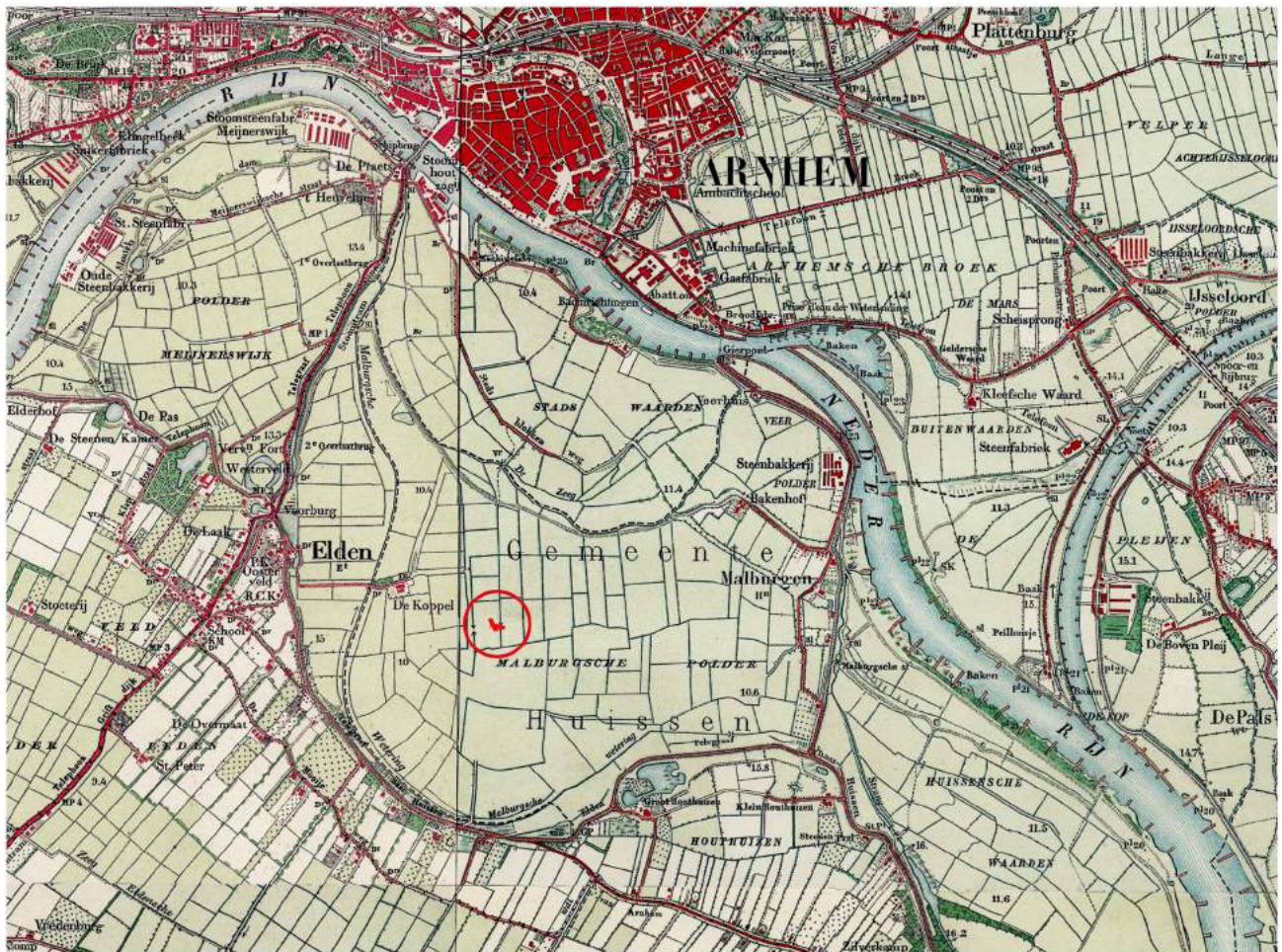
De Ohranezen

Het gebouw is in 1979 gebouwd in opdracht van Ohra. Tussen 1999 en 2010 heeft er een telecombedrijf gezeten. Sindsdien staat het leeg. Na een oproep op facebook werd ik overspoeld door reacties van mensen die er ooit gewerkt hebben. "De beste werkjaren van mijn leven," typte iemand. En "Man, man, man, wat hebben we gelachen daar." Ik ging op de koffie bij Karel, die op zijn zeventiende in de postkamer is begonnen en nu nog voor Ohra werkt. Hij ontmoette zijn vrouw op de Groningensingel 51. Ook Jan heeft 20 jaar in het pand gewerkt. Hij was de dj van de bedrijfsradio, die over de intercom werd afgespeeld. Hij wordt ook wel 'Mister Ohra' genoemd, omdat hij alle roddels kent. Via hem kreeg ik oude bedrijfskrantjes en talloze foto's uit het archief van Ohra. Zo werd mijn tentoonstelling rijker dan ik ooit heb durven dromen.

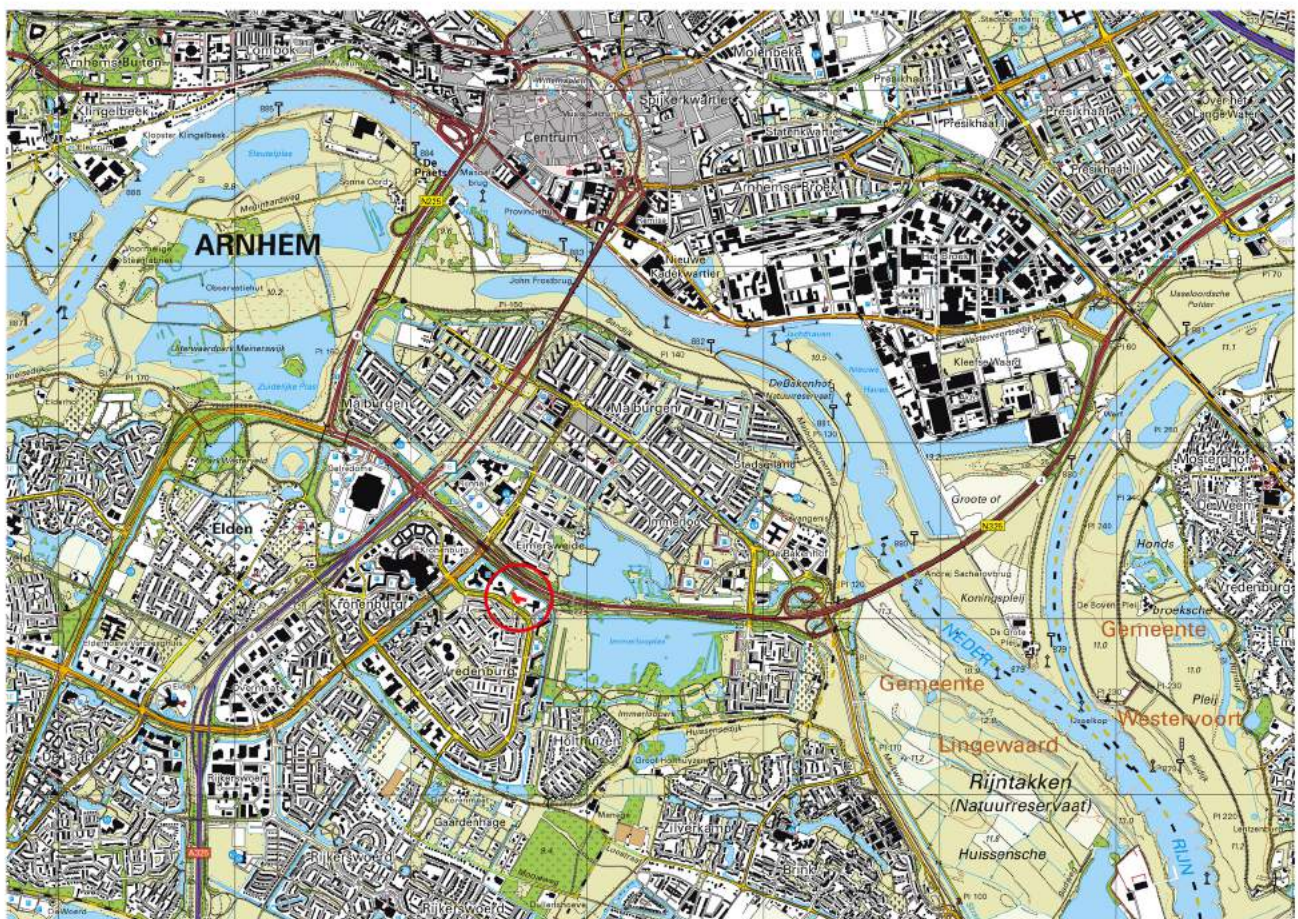
Hoe je van een lelijk gebouw kan leren houden

De vriendin die in eerste instantie "Gatver!" zei, is toch komen kijken tijdens het Ruimtekoers Festival. Ze moest toegeven dat de persoonlijke anekdotes en de oude foto's haar mening over het gebouw hebben veranderd. De liefdevolle herinneringen van de oud medewerkers werken aanstekelijk. De vriendin zei dat ze zich nu voor kon stellen hoe de mensen hier elke dag kwamen werken, hun leven leidden. De stemmen uit het verleden hangen bij wijze van spreken nog in het trappenhuis. Ik hoop dat er meer mensen zijn die sympathie voor het gebouw hebben gekregen. Wie weet krijgt het dan binnenkort zelfs weer een nieuwe bestemming.

Locatie van de Dollard, geprojecteerd op een kaart uit 1925

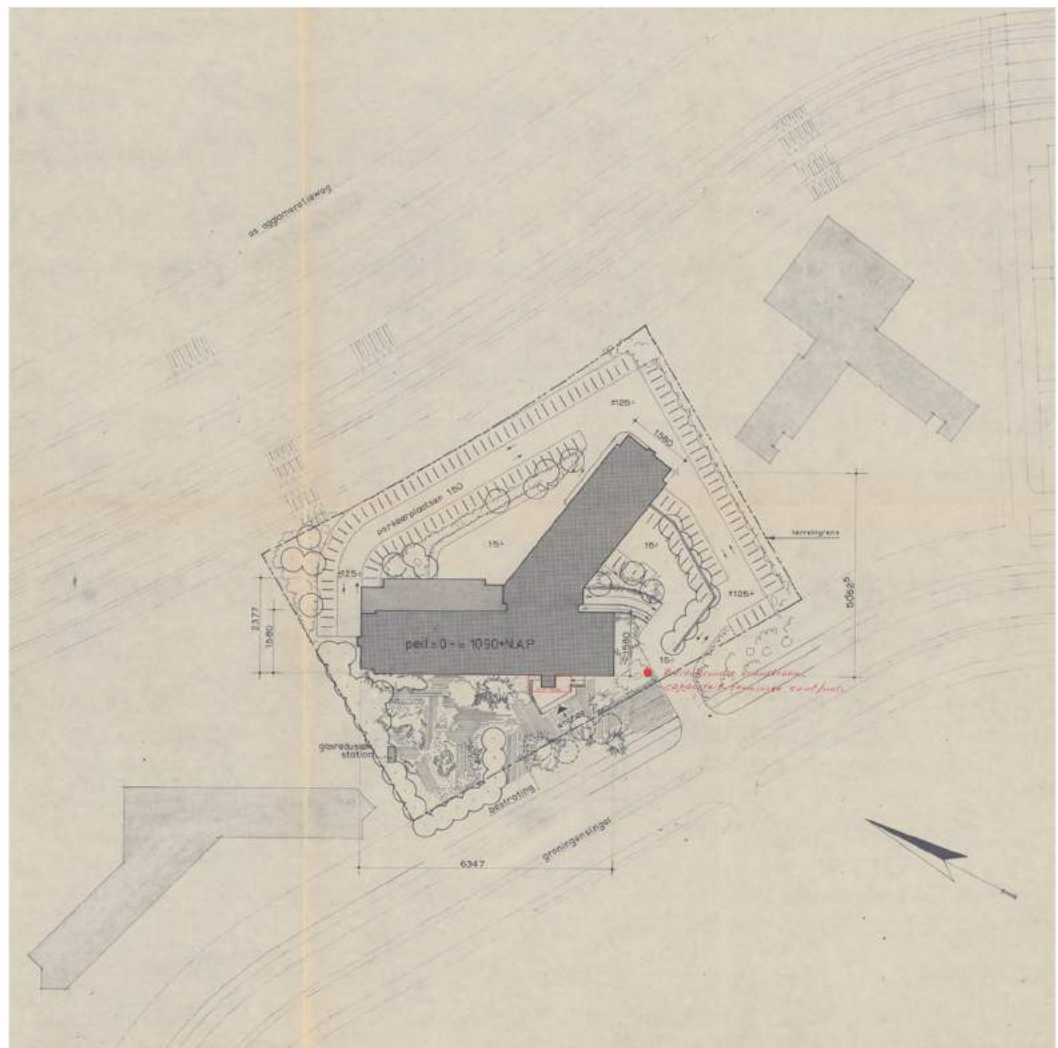

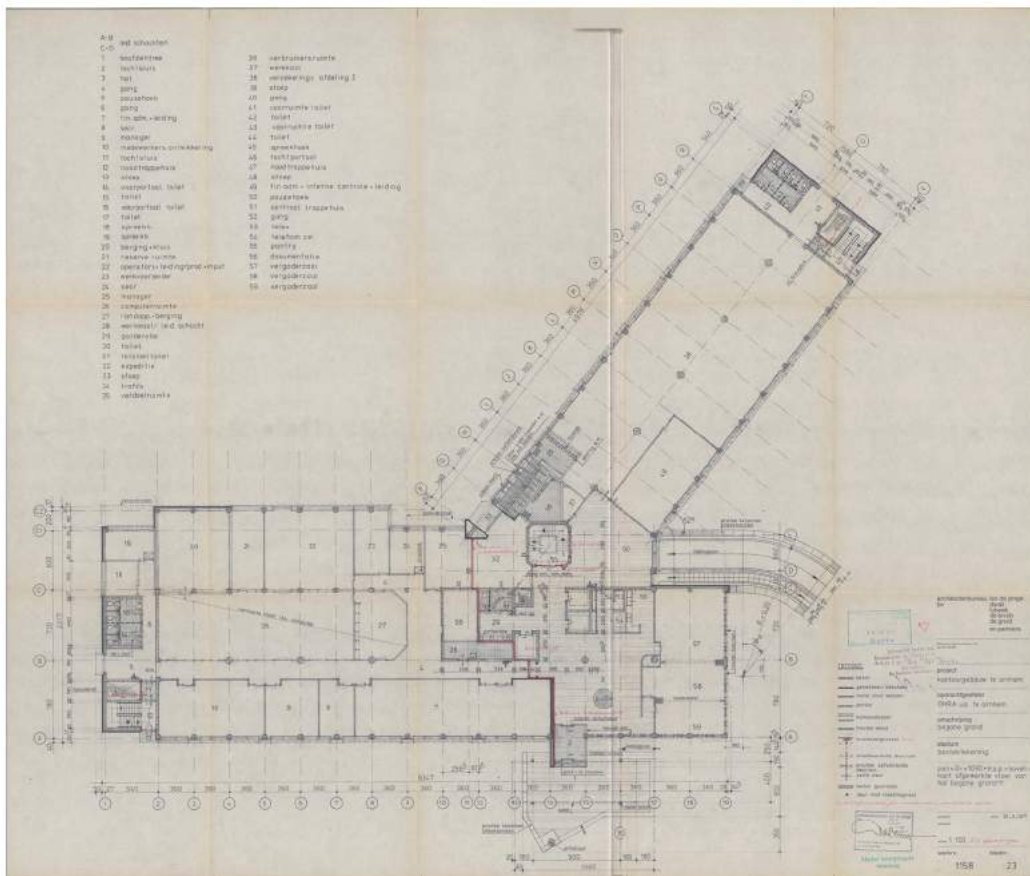
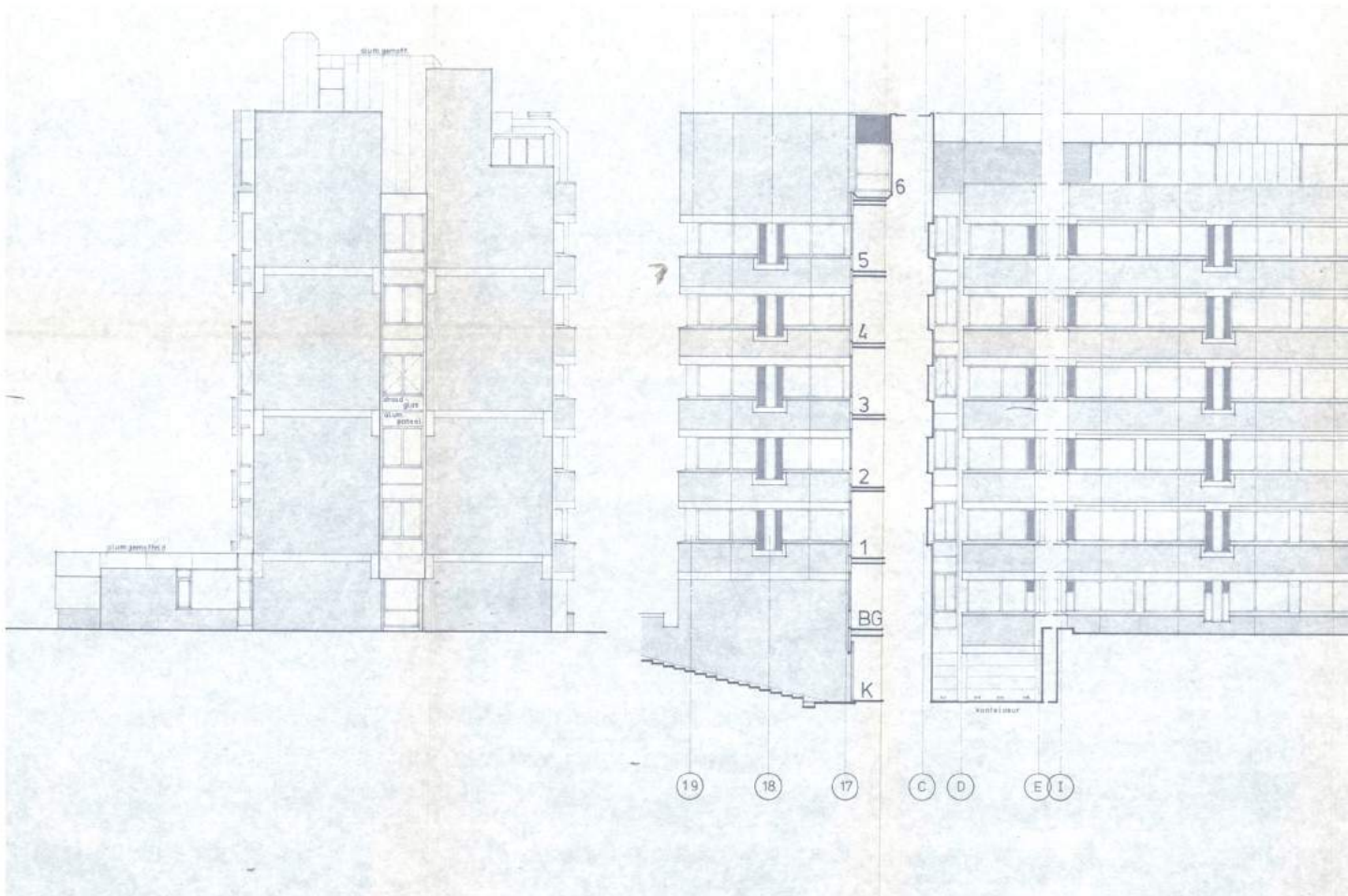
Locatie van de Dollard in 2017

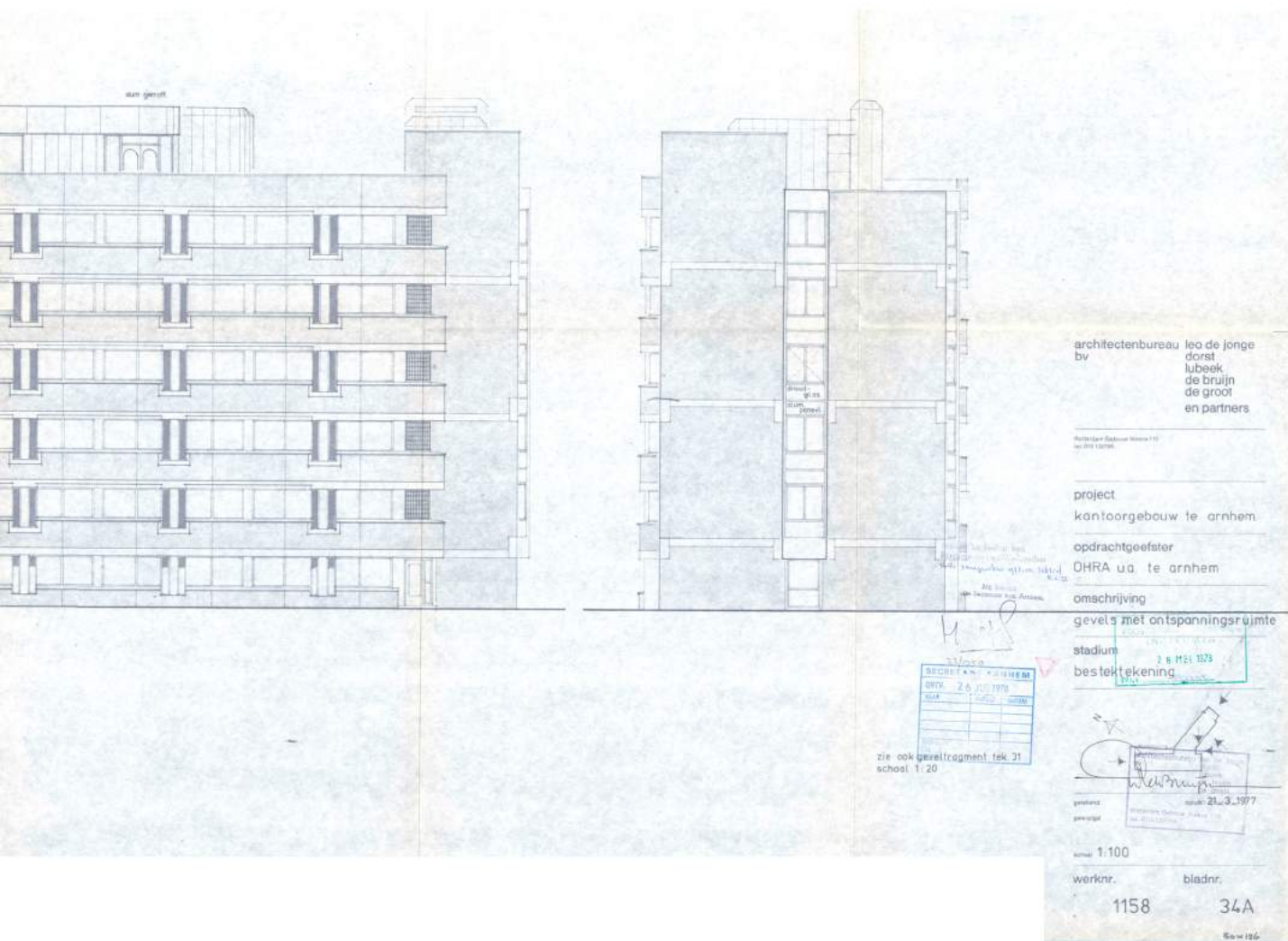
Architectuur

In 1979 wordt een gloednieuw kantoorpand aan de Groningensingel 51 opgeleverd: De Dollard. Het Rotterdamse architectenbureau L. de Jonge, Dorst, Lubeek, De Bruijn, De Groot en partners ontwierp het gebouw. ABC Vastgoed verzorgde het bouwtechnisch advies. De totale bouwkosten bedroegen f11.800.000,-

Het gebouw bestaat uit 8 bouwlagen met in totaal 10.900 m² bruto vloeroppervlakte. De architectuur kenmerkt zich door eenvoud en degelijkheid. Het volume is verdeeld over twee vleugels, die in een hoek van 52° ten opzichte van elkaar staan. De vleugels komen samen in een centrale kern met een trappenhuis en ontmoetingsruimtes. Het casco is flexibel, zodat er zowel kamerkantoren als landschapskantoren inpassen. Het verwarmingssysteem was revolutionair voor die tijd en heel erg zuinig. Er was warmteterugwinning uit ventilatielucht en een warmtepompinstallatie. Op de begane grond bevond zich een computerruimte met verdiepte vloer voor alle kabels

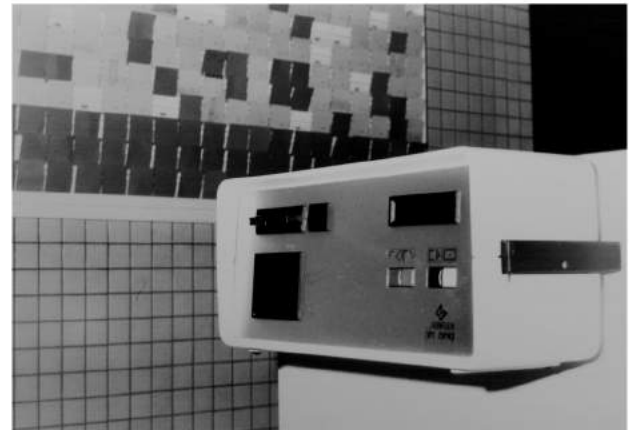

Interieur

Terwijl het gebouw zich aan de buitenkant kenmerkt door eenvoud en degelijkheid, was het interieur uitgesproken warm. Eind jaren 70 omarmde men het idee dat een plezierige werkomgeving het werken eenvoudig en gemakkelijk maakt en positief doorwerkt in je werk. Het meubilair kwam uit Zweden. Er was een houten systeemplafond met ingebouwde spots. Er hingen kunstwerken aan de muren en Overal stonden planten. Bij de receptie lag een waterbassin dat niet zou misstaan in een subtropisch zwemparadijs. Verspreid over het gebouw waren gezellige zitjes ingericht, waar je even los kon komen van de kantoorseer.

De Dollard is gebouwd in opdracht van de 'Onderlinge Ziektekostenverzekeraar ten behoeve van Hogere Rijksambtenaren' (OHRA). De verzekeringsmaatschappij zat tot die tijd verspreid over verschillende panden in de binnenstad. Het hypermoderne kantoorgebouw werd feestelijk geopend door Staatssecretaris van Volksgezondheid Els Veder-Smit op 1 november 1979.

Ohranezen

Veel Ohranezen denken met nostalgie terug aan het gebouw aan de Groningensingel 51. Je werk was in die tijd als een tweede familie. De meeste mensen werkten nog hun hele leven voor dezelfde baas. Nieuwe werknemers werden uitgenodigd op de directiekamer. Daar kregen ze koffie, gebak en een sigaar. De directeur lichtte hen in over de geschiedenis van OHRA en mores binnen het bedrijf. Er zijn volgens welingelichte bronnen meer dan 80 liefdes opgebloeid op de werkvloer van De Dollard.

1987

1981

Borrel in de ontspanningsruimte 1981

Er was volop ruimte voor ontspanning in het gebouw. Elke verdieping had een pauzehoek met groene banken. Op de zesde verdieping bevond zich niet alleen een restaurant, maar ook een 'ontspanningsruimte' met rode fluwelen gordijnen, een bar, een flipperkast en zelfs een gokkast. De gokkast is vrij snel weer weggehaald, nadat er klachten kwamen van echtgenotes die een aanzienlijk deel van het loon erin zagen verdwijnen. Elke middag was er een borrel, die soms doorging tot 's avonds laat. Als je geen zin had om te flipperen, kon je naar de kelder. Daar was een schietbaan ingericht met luchtbuksen. In het magazijn stond een filmprojector opgesteld, waar allerlei films te zien waren.

Afdelingsuitje Polis Acceptatie

Afdeling Marketing

OHRA had De Dollard op de groei laten bouwen. De eerste jaren stonden de vierde en vijfde verdieping leeg. Tijdens de pauzes werd daar soms getennist en gevoetbald. Maar het bedrijf groeide als kool: de lege verdiepingen werden al snel in gebruik genomen. Dat was binnen de kortste keren ook niet meer voldoende. Het gebouw ernaast werd erbij gekocht en op het laatst stonden er noodketen op de parkeerplaatsen. In 1997 verhuist OHRA naar de hoge toren aan de Rijksweg West. Als rituele overgang wandelde het hele personeel in een grote stoet over de dijk van het oude naar het nieuwe gebouw.

Dutchtone

Na het vertrek van OHRA in 1997 zat er tijdelijk een Marketel Callcenter in De Dollard. In 1999 trok Dutchtone in het gebouw. Er kwam een nieuwe entree en een brandveilig systeemplafond. Het interieur bestond uit beige kantoormeubelen. Mobiele telefonie stond nog in de kinderschoenen en de helpdesk had het erg druk met klachten over het bereik en problemen met de dekking. Wekelijks werd een nieuwe 'Klacht van de week' op het prikbord gehangen. Dutchtone is eerst overgenomen door Orange en Orange later weer door T-mobile. In 2010 verhuisde het telecombedrijf naar een pand verderop. Sindsdien staat De Dollard leeg.

